

ELEKTRONISCH TOEZICHT

als voorwaarde bij het schorsen van de voorlopige hechtenis.



E.M. Schuurman

Tilburg, 02 juni 2009



ELEKTRONISCH TOEZICHT

als voorwaarde bij de schorsing van de voorlopige hechtenis

Naam: *Eveline Schuurman*

Studentnummer: *9962953*

Stageperiode: *09 februari - 15 mei 2009*

Locatie: *Juridische Hogeschool Avans-Fontys Tilburg*

Opdrachtgever: *Expertisecentrum Veiligheid Avans te 's- Hertogenbosch
Stichting Justitiële Inrichtingen Bovenwinden, Sint Maarten NA*

Bedrijfsmentor: *dhr. M.R.M. Bindraban
mevr. C. Filemon*

Afstudeer docent:: *dhr. C..P. de Jong*

Tweede afstudeer docent:: *dhr. J.P.H. Timmermans*

Datum: *02 juni 2009*

Voorwoord

Deze scriptie is het resultaat van vier maanden onderzoek op Sint Maarten, de Nederlandse Antillen. Dit onderzoek heeft als onderwerp elektronisch toezicht als voorwaarde bij de schorsing van de voorlopige hechtenis en is geschreven in het kader van mijn afstudeerstage aan de Juridische Hogeschool Avans- Fontys te Tilburg. Door het schrijven van deze scriptie hoop ik een bijdrage te kunnen leveren aan de problematiek op Sint Maarten met betrekking tot het tekort aan detentiecapaciteit. Tevens hoop ik met deze scriptie een leidraad te bieden voor de invoering van elektronisch toezicht bij de schorsing van de voorlopige hechtenis.

De opdracht voor deze scriptie is verleend door de heer Bindraban, onderzoeker bij het Expertisecentrum Veiligheid te 's-Hertogenbosch. In samenwerking met de Stichting Justitiële Inrichtingen Bovenwinden te Sint Maarten is de mogelijkheid geboden om dit onderzoek te verrichten op Sint Maarten.

Voor de bijzondere periode op Sint Maarten wil ik op deze plaats een aantal mensen bedanken. In de eerste plaats bedank ik de heer Gregory Thompson voor het verlenen van een stageplek en mevrouw C. Filemon voor de begeleiding ter plekke. Tevens gaat mijn dank uit naar de betrokken partijen die mij enthousiast hebben ontvangen en hebben willen deelnemen aan dit onderzoek. In het bijzonder dank ik de heer F. van Lottum die extra tijd heeft vrij gemaakt om mee te denken over de inhoud en de vormgeving van mijn scriptie.

Voor de begeleiding op afstand bedank ik de heer de Jong, de heer Bindraban en de heer Timmermans.

Eveline Schuurman

Tilburg 02 juni 2009

Inhoudsopgave

Samenvatting

Lijst van afkortingen

1.	Inleiding	-9-
2.	Elektronisch toezicht	-10-
2.1	Varianten van elektronisch toezicht	-11-
2.2	De achtergrond van de toepassing van elektronisch toezicht	-12-
2.3	Elektronisch toezicht in Nederland	-13-
		-14-
		-15-
3.	Antilliaans (straf)recht	
3.1	De regelgeving op de Nederlandse Antillen	-16-
3.2	De wettelijke grondslag van elektronisch toezicht op de Nederlandse Antillen	-17-
		-18-
4.	De Beschikking Elektronisch Toezicht	
4.1	Beschikking Elektronisch Toezicht	-19-
4.2	Betrokken partijen bij de uitvoering van de Beschikking Elektronisch Toezicht	-20-
	5.2.1 Reclassering	-20-
	5.2.2 Stichting Justitiële Inrichtingen Bovenwinden	-21-
	5.2.3 Openbaar Ministerie	-22-
	5.2.4 Gevangeniswezen	-23-
	5.2.5 Politie	-24-
	5.2.6 Voogdijraad	-24-
	5.2.7 Directie Justitiële Zaken	-25-
4.3	Voorwaarden voor elektronisch toezicht aan de achterdeur	-26-
		-27-
4.4	Voorwaarden voor elektronisch toezicht aan de voordeur	-28-
	5.4.1 elektronisch toezicht als bijzondere voorwaarden bij het schorsen van de voorlopige hechtenis	-29-
		-30-
4.5	Het beleid van de betrokken actoren ten aanzien van elektronisch toezicht aan de achterdeur	-31-
		-32-
4.6	Het huidige beleid van de betrokken actoren ten aanzien van elektronisch toezicht aan de voordeur	-33-

5.	Knelpunten bij de toepassing van elektronisch toezicht bij het schorsen van de voorlopige hechtenis	
5.1	Juridische knelpunten	-34-
		-35-
5.2	Aanbevelingen ten aanzien van de juridische knelpunten	-36-
5.2.1	Openbaar Ministerie	-36-
5.2.2	Rechter- Commissaris	-36-
5.2.3	Politie	-37-
		-38-
5.2.4	Stichting Justitiële Inrichtingen Bovenwinden	-39-
5.3	Praktische knelpunten	-39-
		-40-
5.4	Aanbevelingen ten aanzien van de praktische knelpunten	-41-
5.4.1	Voogdijraad	-41-
5.4.2	Stichting Justitiële Inrichtingen Bovenwinden	-41-
5.4.3	Politie	-41-
5.4.4	Openbaar Ministerie	-42-
6.	Conclusie	-43-
		-44-
		-45-
		-46-
7.	Aanbevelingen	
7.1	Juridische aanbevelingen	-47-
7.2	Praktische aanbevelingen	-48-
7.3	Aanbevelingen schematisch	-49-
		-50-
		-51-
		-52-
		-53-
		-54-
		-55-
		-56-
8.	Bibliografie	-57-
		-58-
9.	Bijlagen	
	▪ Beschikking Elektronisch Toezicht ▪ Beschikking 15 november 2004 ▪ Uitspraak Hoge Raad F.Hodge ▪ Formulieren Stichting Justitiële Inrichtingen Bovenwinden ▪ Wetgeving Nederlandse Antillen ▪ Uitwerking interviews ▪ Voorbeeld beschikking Centrale College voor de Reclassering/Gevangenis ▪ Voorwaarden voor elektronisch toezicht in het kader van verlof ▪ Onderzoeksplan	

Samenvatting

De Stichting Justitiële Inrichtingen Bovenwinden (SJIB) heeft als taak het begeleiden van (ex-)gedetineerden bij hun terugkeer in de maatschappij en hun resocialisatieproces.

Ook wordt er gestreefd naar voorkoming van recidive door de realisatie van verschillende projecten. Deze taak bestaat uit het opstellen van een plan met de (ex-) gedetineerden en individuele begeleiding. Deze taken vallen onder de afdeling Reclassering. Tevens heeft de SJIB de verantwoordelijkheid voor de opvang van minderjarigen die onder toezicht staan van een voogd of mentor die werkzaam is voor de Gezinsvoogdij. De Reclassering voert de taken uit door onder andere advies te verstrekken aan de rechter of de Officier van Justitie, huisbezoeken af te leggen en obstakels weg te nemen voor (ex-) gedetineerden bij hun terugkeer in de maatschappij. De Gezinsvoogdij organiseert trainingen voor ouders, pleegouders en voogden van minderjarigen. De selectie van voogden en pleegouders evenals het opstellen van voortgangsrapporten voor de kinderrechter behoort ook tot de taken van de Gezinsvoogdij.

Ter bevordering van de resocialisatie van (ex-) gedetineerden en de preventie van criminaliteit zijn er op Sint Maarten verschillende projecten opgezet. Het project Verlof Elektronisch Toezicht is ontwikkeld voor gedetineerden die in aanmerking komen voor een voorwaardelijke invrijheidstelling, maar gedurende een bepaalde periode vóór de voorwaardelijke invrijheidstelling door het dragen van een enkelband wel in de gaten worden gehouden. Dit is de zogenaamde 'achterdeur' procedure. Dit project biedt de mogelijkheid om de druk te verlichten op het tekort aan detentiecapaciteit.

Het project met verlof van Elektronisch Toezicht (ET) is tot dusver gericht op (ex-) gedetineerden, maar biedt ook de mogelijkheid om verdachten, die in voorlopige hechtenis zitten, buiten de cel te houden in afwachting van verdere vervolging en berechting. Dit is de zogenaamde 'voordeur' procedure.

De aanleiding van dit onderzoek is de constatering dat artikel 11 van de Ministeriële Beschikking Elektronisch Toezicht (BET) onvoldoende juridische grondslag biedt voor de ten uitvoerlegging van elektronisch toezicht (ET) bij het schorsen van de voorlopige hechtenis. Artikel 11 van de BET bevat alleen de mogelijkheid voor de rechter om de voorlopige hechtenis te schorsen mede onder de voorwaarde van toepassing van elektronisch toezicht. Het probleem van de voordeur procedure is tweeledig. Enerzijds is de juridische basis voor de tenuitvoerlegging van elektronisch toezicht bij het schorsen van de voorlopige hechtenis niet voldoende uitgewerkt om deze voorwaarde op te kunnen leggen. Anderzijds is er weinig ervaring met de uitvoering van de voorwaarde en is het bestaande beleid niet geïmplementeerd.

De doelstelling van dit onderzoek is gericht op het toepassen en uitvoeren van elektronisch toezicht in de rechtspraktijk van Sint Maarten bij het schorsen van de voorlopige hechtenis.

Geconcludeerd kan worden dat artikel 11 van de Beschikking geen uitwerking bevat van de voorwaarden voor het toepassen van elektronisch toezicht bij het schorsen van de voorlopige hechtenis. De juridische voorwaarden zijn wel aanwezig, maar is niet volledig geformuleerd en niet toereikend om in de rechtspraktijk van Sint Maarten toe te passen.

Artikel 11 van de Beschikking wordt in de rechtspraak van Sint Maarten dan ook niet toegepast. Om deze procedure in de praktijk ten uitvoer te leggen moet er een uitbreiding van dit artikel worden opgesteld.

Deze uitbreiding zou kunnen worden opgesteld aan de hand van de artikelen 3 tot en met 10, die betrekking hebben op de achterdeur procedure. Aangezien deze varianten niet hetzelfde zijn, kan de opbouw van deze artikelen wel worden aangehouden, maar dient er voor de toepassing van elektronisch toezicht bij de schorsing van de voorlopige hechtenis wel een andere juridische invulling aan te worden gegeven.

Op Sint Maarten zijn wel beleidsnotities aanwezig voor de uitvoering van elektronisch toezicht bij de schorsing van de voorlopige hechtenis, maar deze zijn niet geïmplementeerd in de rechtspraak van Sint Maarten. Er kan dus op dit moment geen beroep worden gedaan op deze variant, aangezien de praktische uitwerking niet juridisch is vastgelegd.

De aanpassingen kunnen worden doorgevoerd aan de hand van het Nederlandse model waarin meer uitgebreid voorwaarden zijn geformuleerd voor de toepassing van elektronisch toezicht bij de schorsing van de voorlopige hechtenis.

Ten aanzien van de artikelen in de Beschikking Elektronisch Toezicht kan worden aanbevolen, om artikel 8 als voorbeeld te gebruiken bij het opstellen van voorwaarden waar een verdachte aan moet voldoen. Er dient een model te worden opgesteld, met als voorbeeld de voorwaarden zoals die in Nederland zijn opgesteld, waarin wordt aangegeven welke praktische en juridische aanpassingen er gedaan moeten worden. Dat model kan dienen als hulpmiddel bij de uitbreiding van artikel 11 van de beschikking. Voor het formuleren van een aanvullend artikel kunnen de bestaande voorwaarden, zoals die nu op Sint Maarten aanwezig zijn, worden gebruikt en bewerkt.

Afkortingen

BET:	Beschikking Elektronisch Toezicht
BSD:	Bureau Sociale Dienstverlening
CCvR:	Centraal College voor de Reclassering
DJI:	Dienst Justitiële Inrichtingen
DJZ:	Directie Justitiële Zaken
ERNA:	Eilandenregeling Nederlandse Antillen
ET:	Elektronisch Toezicht
GW:	Gevangeniswezen
GWKPNA:	Regeling Ambts- en Geweldinstructie KPNA
KPNA:	Korps Politie Nederlandse Antillen
KPSSS:	Korps Politie Sint Maarten, Saba, St. Eustatius
OM:	Openbaar Ministerie
PG:	Procureur Generaal
PHP:	Plaatselijk Hoofd van de Politie
R-C:	Rechter- Commissaris
SAC:	Selectie Advies Commissie
SJIB:	Stichting Justitiële Inrichtingen Bovenwinden
SR&JzB:	Stichting Reclassering en Justitiabelenzorg Bonaire
SRC:	Stichting Reclassering Curaçao
SrNA:	Wetboek van Strafrecht van de Nederlandse Antillen
Streg:	Staatsregeling Nederlandse Antillen
SvNA:	Wetboek van Strafvordering van de Nederlandse Antillen
v.i.:	voorwaardelijke invrijheidstelling
v.v.:	voorwaardelijke veroordeling